

Generasjon prokrastinasjon

Ni av ti studenter prokrastinerer.
– Kan føre til angst, adva-
rer psykologiprofessor

Kultur side 12 og 13

Norsk senter for menneskerettigheter:

Lurt av indonesisk bryllupssvindler

Nyhet side 6 og 7

Meteorolog Rasmus Benestad:

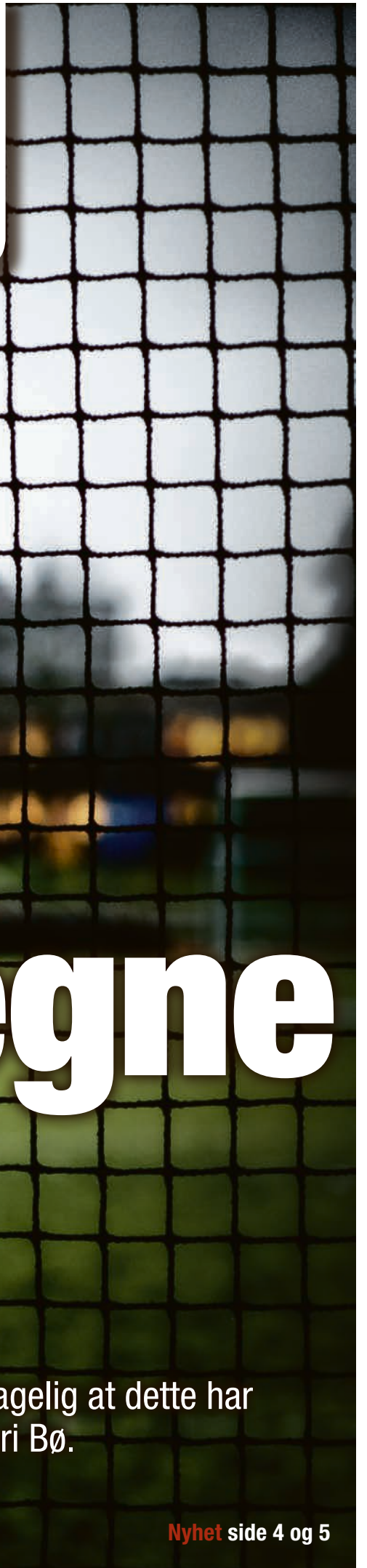
– Forskerne driver klimapropaganda

Nyhet side 8

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 68, utgave 32 | www.universitas.no | onsdag 19. november 2014

FORSKER VED IDRETTSHØGSKOLEN:

Plagierte egne studenter

■ Forskeren veiledet to studenter og plagierte oppgavene deres i en lærebok.

■ – Det er dypt beklagelig at dette har skjedd, sier rektor Kari Bø.

Nyhet side 4 og 5

redaktør: **Geir Molnes**
geir.molnes@universitas.no 993 35 518

redaksjonsleder: **Vilde Sagstad Imeland**
vildesi@universitas.no 993 51 017

fotosjef: **Hans Dalane-Hval**

desksjef: **Håkon Sukuvara**

nettredaktør: **Petter Fløttum**

magasinredaktør: **Thea Storøy Elnan**

MENINGER

Forbrytelse og manglende straff

Som fersk student er det få budskap som bankes hardere inn av professorer og seminarledere enn viktigheten av korrekt siteringspraksis. Hvis du slurver med referansene, kan du fort befinne deg i plagiat-«fella». Da risikerer du utestengelse fra lærestedet i opptil ett år.

I ukas avis skriver vi om en ansatt ved Norges Idrettshøgskole (NIH) som i fjor ble tatt for å ha plagiert to av sine studenter. Den ansatte var også veileder for de to studentene, og hadde brukt deler av oppgavene deres i en fagbok.

Også ved Universitetet i Stavanger (UiS) ble det i fjor avslørt en lignende hendelse fra januar 2012. Da varslet en student ved universitetet om at veilederen hans hadde brukt deler av masteroppgaven i en presentasjon på en konferanse. Helt sentrale deler av oppgaven skal ha blitt presentert som professorens egne forskningsfunn, og et eksternt utvalg konkluderte med at tilfellet var klart plagiat.

Til tross for de alvorlige forholdene har både UiS-professoren og den NIH-ansatte fått beholde jobben. De slipper unna det hele med en skriftlig advarsel. Selv om faglig ansatte åpenbart bør kjenne reglene for plagiat bedre enn sine studenter, slipper de altså unna med anmerkning i saker der studenter ville blitt utestengt.

Rektor Kari Bø ved NIH begrunner det med at saken har vært en «stor belastning», både for den ansatte og for den som varslet. At saken har vært en belastning for veilederen har vi ingen grunn til å betvile. Men det er vanskeligere å henge med på at denne belastningen skal være straff nok i seg selv. Hvis veilederen bevisst har plagiert to av sine egne studenter, er det et grovt tillitsbrudd som burde straffes hardere. Hvis veilederen ikke visste bedre, er personen uansett ikke skikket til å jobbe som forsker.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Louise Faldalen Prytz**
l.f.prytz@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Studenter burde ikke stemme på Miljøpartiet De Grønne.

Reaksjonært miljøparti

Kommentar

Torgeir Gjendem Mortensen, journalist i Universitas

Ingen digger Miljøpartiet De Grønne (MDG) like hardt som studenter. Forrige ukes meningsmåling, utført av Sentio på vegne av Universitas og Norsk studentorganisasjon, viser at én av fem studenter støtter lilleputtpartiet. Det burde vi ikke gjøre.

Den nye målingen forteller oss at studenter tar klimatrusselen på alvor, og studentenes svulmende til-litt må være et reelt adrenalin-skudd i pulsåra til partiets nasjonale talsmann Rasmus Hansson. Målingen tyder også på at studentene mener de etablerte partiene har skuffet i å levere gode grønne løsninger.

Studentenes klimaengasjement virker å love godt for fremtiden. Men før vi klapper oss selv på skuldra og går hjem for dagen må vi spørre oss: Hvor mange studenter kjenner egentlig til MDGs politiske program?

Det første som burde slå en student er at MDG ikke virker å ha en studentpolitikk. Den er i beste

fall vag, og i verste fall ikke-eksisterende. Parti-programmet deres fra 2013 nevner studenten kun to ganger. De vil bygge «3000 studentboliger per år inntil behovet er dekket», og de vil «håndheve studenters rett til å få eksamen på selvvalgt mål».

Mener virkelig MDG at en av de to viktigste studentsakene er å håndheve studenters rett til å lese eksamen på selvvalgt mål? Hva mer partiet står for, vet vi ikke. Vi burde ikke være nødt å vente til Hansson finner en klimavinkel på stipendordningen før han sier hva han mener.

Dessuten, står egentlig Miljøpartiet for en god miljøpolitikk? Natur og Ungdom og leder for Miljøstiftelsen Bellona, Frederic Hauge, kaller politikken til MDG for gammeldags og naiv.

Et problem er at partiet er motstandere av teknologiske del-løsninger på klimaproblemet, som karbonfangst og karbonlagring. Et annet er at de vil at Norge skal avstå fra å delta i internasjonale klimakv-teavtaler.

I tillegg har partiet et reaksjonært syn på økonomisk vekst. De vil ha oss tilbake til tiden der TV-en kostet én månedslønn. MDG Bergen skriver på sine nettsider at økonomisk vekst ikke er «grønt». Derfor vil de stanse veksten. Men hvilket grunnlag har de for å si at økonomien ikke kan vokse samti-

«Stem på oss, sier de, for vi vet ikke helt hva vi mener»

Meninger

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

OSLO

At de organisatoriske argumentene for tilsatt rektor er ganske svake, er det etter hvert ganske mange kolleger som innser. Rektors innflytelse og resultatene av rektors arbeid avhenger mer av rektors personlige egenskaper og kompetanse, høgskolens praktiske tilretteleggelse for utførelsen av rektors gjerninger samt høgskolens organisasjonskultur, enn av en ny organisasjonsmodell.

KØBENHAVN

Det har været en blandet fornøjelse at følge talkrigen mellem KU og Minister for Uddannelse og Forskning, Sofie Carsten Nielsen, i den verserende dimensioneringsdebat. Som fællestillidsrepræsentant er jeg glad for, at KU's ledere er gået forrest for at afværge den værste detailstyring af universiteterne. Nu er der brug for et nyt fokus på at værne om KU, som en god arbejdsplads. Vi må arbejde sammen om at sikre den fornødne prioritering af tid og ressourcer i det daglige arbejde og at opbygge et godt tillidsbaseret arbejdsmiljø blandt medarbejdere, studerende og ledere.

BERGEN

På Velferdstinget i Bergen sitt årlige budsjettmøte forrige lørdag, ble det besluttet å kutte i midler fra det studentfellesskapet vi over flere år har lykkes med å bygge opp i studentbyen Bergen. Kuttene skulle vise seg å belønne institusjonsbaserte særorganisasjoner, med helt nye budsjetter som først ble fremlagt i løpet av møtet. Studentavisen for Norges Handelshøyskole, K7 Bulletin, og Høgskolen i Bergen Idrett (HIBI) står igjen som budsjettets store vinnere. Budsjettaperne er fellesorganisasjonene Jussformidlingen, Studentradioen i Bergen og Studvest

CANBERRA

Norway can be compared to Australia in a number of things: great nature, passion for outdoor activities, a small population ratio to territory and the importance of natural resources to their economy. While in Australia Tony Abbott's government introduced reforms in education, among other things, the conservative Norwegian government has been more careful. Certainly Abbott's policies have pros and cons, but the pragmatic reason behind deregulation of the Australian universities is clear: to let universities raise the funds to compete world-wide.

ILLUSTRASJON: ØVIND HOVLAND

dig som den blir grønnere? Det kan kanskje virke intuitivt at man ikke kan få mer for mindre. Men Paul Krugman, vinner av Sveriges Riksbanks nobelpris i økonomi, har flere ganger tilbakevist denne oppfatningen. Blant annet peker han på konkrete tilfeller der økt kunnskap og ny teknologi effektiviserer transport og produksjon, og som gjør at vi får mer velstand med mindre energi.

Kanskje er MDG så populære blant studenter fordi de slipper unna med så mye. På slutten av sitt prinsippprogram skriver de at de erkjenner at de ikke har komplette løsninger på alle utfordringer. Det er en ganske modig underdrivelse. «Vi inntar derfor en ydmyk og lyttende holdning overfor såvel fagkompetanse og sivilsamfunnet (...) slik at vår politikk stadig kan utvikles i møte med ny innsikt og forståelse».

Vi vet ikke hva vi vil, sier partiet, derfor er vi mer *ydmyke og lyttende* enn partiene som faktisk har satt seg inn i de politiske sakene. Stem på oss, sier de, for vi vet ikke helt hva vi mener. Det er kanskje ikke så rart at den eneste representanten partiet har på Stortinget skulker én av to voterings.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Hans Dalane-Hval

Ikke jul enda: Elisabeth Eike (t.v.) blokkerer Aleksandra Scekcic idet hun prøver seg på en finte. Begge jentene er medlem i OSI basket, som holder koken i hallen selv om det går mot mørkere tider både med tanke på dagslys og semesteret.

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:
www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: @universitas_no
instagram: **Universitassen**
For oppdaterte studentnyheter.

nyhetsredaktør: Eirik Omvik
eiriknom@universitas.no 924 93 243

NYHET

Universitas presiserer

I forrige utgave av Universitas tok leder av Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), Tord Øverland, til orde for å endre tildelingsordningen til Velferdstinget (VT). I den forbindelse kom Universitas i skade for å komme med gale faktaopplysninger. Det er ikke semesterpengene til studentene Øverland ønsker at HiOA skal beholde. Det er pengene som HiOA betaler som institusjon til Velferdstinget. Universitas skrev også at Studentparlamentet ved HiOA fikk utbetalt 200.000 kroner etter tildelingsrunden. Korrekt sum er 150.000 kroner.

Asiatiske studenter saksøker Harvard

URETTFERDIG: Harvards opptakrutiner tar sikte på å oppnå mangfold blant studentene. Men nå er asiatiske søkere lei av å få avslag på opptak, til tross for at de har høyere karaktersnitt enn mange svarte og latinamerikanske studenter.

Mandag denne uken leverte Edward Blum, som driver prosjektet «Fair Representation», et søksmål på vegne av asiatiske studenter som har blitt avvist av prestisjeuniversitetet. Det melder Fox News. Blum mener universitetet diskriminerer, og viser til favoriseringen av visse etniske grupper. Harvards advokater har anført at Høyesterett tidligere har erklært at Harvards opptakspolitikk ikke bare er lovlig, men også en modell til etterfølgelse.

Sosiologi-svikt

DANNELSESSKANDALE: Bachelorgraden i sosiologi ved Universitetet i Nordland opplever stort frafall. Høsten 2013 startet bare 29 personer på studiet. Nå er kun ni personer registrert som aktive studenter, men kun fire av dem deltar aktivt i undervisningen. Det skriver magasinet Bodø Nu.

Det såkalte dannelsessemesteret, som siden i fjor høst har erstattet Examen Philosophicum og Examen Facultatum, får skylda.

– Dette er helt skandaløst! Fortsetter det slik, vil det ikke lenger være grunnlag for å drive dette studiet videre. Da dannelsessemesteret ble lansert, ble vi forespeilet at det ville gjøre at vi fikk mer motiverte studenter og at det ville redusere frafallet, i stedet har det motsatte skjedd, sier professor Allan Sande.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Utgave 17, 1989

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«Oslo-studentenes idrettslag planlegger å sette opp et større premieskap i 1. etasje på Frederikke. Klubben har jo i årenes løp vunnet hundrevis av store pokaler, forteller idrettssekretær Erling Svennevik til Universitas, og det er synd at de ikke kan stå fremme. Et slikt premieskap ville sikkert vært den beste propaganda for studentidretten og for dem som har vært med å erobre pokalene ville det vært morsomt at de sto fremme. skapet måtte være et par meter høyt og mange meter langt.

Utgave 12, 1964

FORSKNINGSETISK BRØLER PÅ IDRETTSHØGSKOLEN:

Veileder pl

En ansatt ved Idrettshøgskolen plagierte to studenter i en lærebok publisert i fjor.

Tillitsbrudd

tekst Geir Molnes
foto Hans Dalane-Hval

Den ansatte brukte studentenes oppgaver uten samtykke i en fagbok som ble publisert i fjor. Det var den ene studenten som oppdaget begge tilfellene av plagiat. Studenten varslet rektor Kari Bø, som tok saken videre til Etikuttvalget ved Norges idrettshøgskole (NIH). Dette fremgår av Etikuttvalgets rapport, som Universitas har fått innsyn i.

I rapporten står det blant annet at det er «sikkert og ubestridt» at den ene studenten ikke samtykket til eller kjente til publiseringen av

et kapittel i veilederens bok. Videre slår utvalget fast at det ikke er tvil om at et av kapitlene i veilederens bok «i det alt vesentlige er direkte avskrift av X' masteravhandling».

Studenten bak oppgaven ble oppført som medforfatter på kapittelet, uten å ha blitt spurt om dette på forhånd.

Dypt beklagelig

– Det er dypt beklagelig at dette har skjedd, sier rektor Kari Bø ved NIH. Hun omtaler plagiatsaken som alvorlig, og understreker at Idrettshøgskolen har tatt den på alvor.

– Vi gjør alt vi kan for å unngå at noe lignende skjer igjen. Vi har

foretatt en gjennomgang i alle ledd for å sikre at vi blir bedre, sier rektoren.

Hun mener saken har vært vanskelig både for veilederen og studenten som klaget saken inn.

– Det er veldig tøft å klage inn en veileder som man har hatt et godt forhold til. Det er viktig at studenter oppfordres til å ta opp slike saker, sier Bø.

«Det er veldig tøft å klage inn en veileder som man har hatt et godt forhold til. Det er viktig at studenter oppfordres til å ta opp slike saker»

Kari Bø,
rektor ved Norges idrettshøgskole

agiert student

Flere tilfeller

Et annet kapittel i boken inneholder plagiat av en annen studentoppgave. Også denne oppgaven er skrevet av en student som den ansatte ved NIH var veileder for. Ifølge utvalgets rapport skal omtrent fem sider av kapittelet være direkte avskrift av studentoppgaven.

Etikkutvalget trekker det frem som særlig alvorlig at en veileder har plagiert sine egne studenter.

«... en veileder har et særlig ansvar for å gå foran som et godt eksempel på hvordan en forsker skal forholde seg til andres forskningsarbeid, inkludert studenters oppgaver. Det særlige ansvaret som veileder er også viktig å understreke fordi studenter normalt vil ha en svakere posisjon for å kunne si fra ved overtramp enn mer etablerte forskere.», heter det i rapporten.

Beholder jobben

Rektoren forteller at veilederen får beholde jobben, men at vedkommende har fått en såkalt tjenest-

lig tilrettevisning. Vedkommende slipper altså unna med en advarsel.

– Personen har plagiert to studenter vedkommende var veileder for. Hvorfor fikk ikke den ansatte en strengere straff?

– Vi hadde en grundig diskusjon i styret om hva vi skulle gjøre. Saken har vært en stor belastning for begge parter, så det har vært en lang straff for veilederen før vi kom frem til den avgjørelsen, sier Bø.

Slurv og uredelighet

Etikkutvalget omtaler veilederens opptreden i saken som «slurvete», «uryddig» og «vitenskapelig uredelig». Ifølge utvalget er den ansattes bruk av studentenes oppgaver et «markert avvik fra forskningsetikk og god forskningspraksis».

Bruken av den ene studentens oppgave i et av lærebokens kapitler omtales som en kombinasjon av plagiat, og et klart brudd på reglene for medforfatterskap.

Veilederen ønsket ikke å kommentere saken til Universitas.

universitas@universitas.no

Alvorlig sak: Rektor Kari Bø ved Norges idrettshøgskole understreker at skolen har tatt plagiat-saken på største alvor. – Vi gjør alt vi kan for å unngå at noe lignende skjer igjen, forteller hun.

Ble svindlet av indonesiske regnskapsførere

Fortsetter samarbeidet: Prosjektkoordinator Aksel Tømte i Indonesia-programmet til Universitetet i Oslo mener tilliten til den indonesiske samarbeidspartneren Ecosoc Institute ikke er svekket. Men hvis pengene ikke blir tilbakebetalt, vil de ikke fortsette samarbeidet til nyttår.

En regnskapsfører skal ha stjålet penger fra Norsk senter for menneskerettigheter og brukt pengene på sitt eget bryllup.

Underslag

tekst Benedicte Tobiassen
foto Hans Dalane-Hval

Underslaget skjedde i forbindelse med et menneskerettighetsprosjekt i Indonesia.

Det kommer fram av en korrespondanse mellom Utenriksdepartementet (UD) og Norsk senter for menneskerettigheter (SMR), som Universitas har fått innsyn i.

– Det første vi gjorde var å be vår partnere fryse alle utbetalinger til organisasjonen som var mistenkt for underslaget, slik at ikke flere penger skulle havne på avveie, sier Aksel Tømte.

Han er prosjektkoordinator for

Indonesia-programmet ved SMR, som tilhører Universitetet i Oslo. Totalt ble 19 142 kroner underslått.

Lokal samarbeidspartner

Beløpet forsvant da SMR ønsket å finne ut hvordan palmeoljeplantasjer påvirker menneskerettighets-situasjonen i Sentral-Kalimantan i Indonesia.

I prosjektet samarbeidet de med den indonesiske menneskerettighetsorganisasjonen Ecosoc Institute (EI). For å samle inn data i felten, ble også den lokale organisasjonen Justice, Peace and Integrity of Creation (JPIC) innlemmet i prosjektet via EI.

Tømte fikk beskjed om underslaget av JPICs leder, Pater Frans, under et besøk i fjor.

Finansierte bryllup

– Det var jo en viss risiko ved at man samarbeidet med en lokal organisasjon med begrenset kapasitet, men vi forventet naturligvis ikke dette, sier Tømte.

Regnskapsføreren i JPIC er mistenkt for å ha brukt pengene på sitt eget bryllup.

– Det er en mistanke, ja, og

«Noen organisasjoner og prosjekter er egentlig bedragerier, og dette er i realiteten en effektiv måte for dem å skaffe seg midler på»

Arne Sannes Bjørnstad, kontrolldirektør i Utenriksdepartementet.

forholdet ble politianmeldt, sier Tømte.

I kjølvannet av anmeldelsen oppstod det en konflikt mellom EI og JPIC, som var arbeidsgiveren til den mistenkte regnskapsføreren. Etter at JPIC truet med å holde tilbake dataene de hadde samlet inn, gikk EI med på å trekke anmeldelsen av medmenneskelige grunner.

Regnskapsføreren skal visstnok også ha underslått beløp fra andre kilder, og blitt presset til å betale tilbake. Ektemannen til regnskapsføreren skal ha sett seg nødt til å selge både bilen og et stykke arvet jord for å håndtere problemet. Deretter skal han ha skilt seg fra henne. Hendelsen skal ha etterlatt den mistenkte deprimeret, samtidig som familien hennes skal ha tapt ansikt, ifølge korrespondansen.

Skal lære av sine feil

SMR har samarbeidet med EI i mange år, men normalt innebærer ikke samarbeidet at EI overfører penger til andre organisasjoner.

Palmeolje og menneskerettigheter

- Indonesia-programmet ved Norsk senter for menneskerettigheter gjennomførte i 2013 et forskningsprosjekt i Sentral-Kalimantan i Indonesia. Hensikten var å finne ut hvordan palmeoljeplantasjer påvirker menneskerettighets-situasjonen i området.
- Samarbeidspartner var The Institute for Economic, Social and Cultural Rights (Ecosoc Institute)
- De lokale organisasjonene Lembaga Kebudayaan Dayak og Justice, Peace and Integrity of Creation (JPIC) fikk i oppdrag å samle inn data.
- Prosjektet ble budsjettet med 462.195 kroner.
- 19 142 kroner ble underslått av JPIC.

onesisk

FOTO: NICOLAY WOLDSDAL

Stoler på Universitetet: Kontrolldirektør i Utenriksdepartementet, Arne Sannes Bjørnstad, mener Universitetet i Oslo har gjort alt det riktige i håndteringen av underslagssaken.

– Vi tar kritikk for at vi ikke kvalitetsjekket kontrakten mellom EI og JPIC og godkjente den i forkant, sier Tømte.

Mye tid og ressurser har gått med på oppfølgingen av denne saken, både fra SMR og EIs side.

– Vi vil fortsette å kreve revisjonsrapporter i fremtiden, som viser hva pengene er brukt på og at det er i samsvar med avtalt budsjett, sier Tømte.

EI har sagt seg villige til å betale tilbake pengene.

– Nå venter vi bare på pengene. Så fort de er inne regner vi saken som lukket. Vi planlegger å fortsette samarbeidet også til neste år.

Stor risiko

Pengene til prosjektet har SMR fått fra bistandsbudsjettet til Utenriksdepartementet. Kontrolldirektør Arne Sannes Bjørnstad i UD er fornøyd med hvordan saken er fulgt opp.

– Når ulykken først skjedde har de gjort akkurat som de skulle. Jeg skulle ønske vi kunne si det om alle partnerne våre.

Ifølge Bjørnstad har UD per i dag rundt 200 lignende saker som ikke er avsluttet.

– Det er dessverre en risiko med den typen prosjekter. Hittil i år har vi oppdaget over 100 saker med underslag, korrupsjon og lignende.

Bjørnstad tror noe av grunnen er at man inngår avtaler uten å vite nok om de man samarbeider med.

– Noen organisasjoner og prosjekter er egentlig bedragerier, og dette er i realiteten en effektiv måte for dem å skaffe seg midler på. I land hvor korrupsjon rår og det er dårlig betalt, er fristelsene store når man håndterer store pengebeløp.

benedicte.tobiassen@universitas.no

UKAS STUDENT

tekst Kristina Holt
foto Nicolay Woldsdal

■ HVEM: Nina Askim Vatne

■ VERV: Leder av Veterinærhøgskolens studentråd

Frykter ikke flytting

Nina Askim Vatne er opptatt av samfunnet, tverrfaglighet og dyr, selvfølgelig.

I januar 2014 fusjonerte Norges Veterinærhøgskole i Oslo (NVH) med Universitetet for Miljø- og Biovitenskap (UMB) i Ås. Flyttingen til Ås vil skje i 2019. Nina Askim Vatne mener fusjonsprosessen har gått over all forventning.

– I begynnelsen fryktet vi for at våre studenter ønsker og behov ikke ville bli ivaretatt, men vi har en god kommunikasjon med studentdemokratiet på Ås, forteller hun.

– Hvorfor bestemte du deg for å bli veterinær?

– Jeg har alltid vært glad i dyr, dessuten er veterinærutdannelsen variert. Du kan blant annet jobbe som forsker på veterinærinstituttet og innenfor etater som Mattilsynet, Folkehelseinstituttet og Legemiddelverket. Kompetansen er omfattende og tverrfaglig.

På hvilken måte er utdannelsen tverrfaglig?

– Det er mye fokus på et verdensomfattende konsept som kalles One Health, som går ut på å øke det tverrfaglige samarbeidet mellom helseyrkene. Samfunnet er i stadig endring og det er viktig at vi, som fremtidens vete-

rinærer, følger med på utviklingen. Her er vi flinke.

– Hvordan er studiemiljøet på Veterinærhøgskolen?

– Det er hyggelig og sosialt, lite og derfor sammensveiset. Vi er flinke til å opprettholde tradisjoner. Hvert år har vi for eksempel en utrolig hyggelig 17. mai-frokost sammen, hvor gamle veterinærer som studerte der for over femti år siden deltar.

«Når kontakten mellom student og foreleser blir tettere, går samarbeidet lettere»

Nina Askim Vatne, Leder av Veterinærhøgskolens studentråd

– Hvorfor ville du bli studentleder?

– Det var tilfeldig at jeg ble med i Studentrådet. I begynnelsen jobbet jeg som økonomisk ansvarlig og deretter ble jeg valgt som leder. Og så ble jeg hekta.

– Hekta – på hvilken måte?

– Jeg har alltid hatt et sterkt ønske om å bidra til at studenter får en bedre studiehverdag. En av mine kampsaker, for øyeblikket,

går ut på å få i gang et stress- og studiemestringskurs tilpasset veterinærstudenter.

– Hva slags saker tas opp i Studentrådet?

– Sakslisten er relativt variert, men ofte handler det om studiekvalitet. Vi er også veldig opptatt av at studentene skal bli hørt, og det virker som at ledelsen hører på oss.

– Hvorfor det, tror du?

– De er genuint opptatt av at studentene skal ha det bra og bidra med sine meninger. Det har også en sammenheng med at Veterinærhøgskolen er et lite miljø. Når kontakten mellom student og foreleser blir tettere, går samarbeidet lettere.

– Finnes det noen utfordringer for studenter ved Veterinærhøgskolen?

– Psykisk helse er alltid en utfordring. Veterinærutdannelsen er tung og teoretisk, men på grunn av lav studiestøtte er det mange som jobber mye ved siden av studiene. Skolearbeidet er krevende og mange studenter kan derfor føle at de ikke mestrer det fullstendig.

kholt@universitas.no

Debutkonsert Ole Christian Haagenrud

Fredag 21. november kl. 18.00,
Universitetets Aula. Fri entré!

– En av de mest lovende unge pianister i Norge

nmh.no/arrangementer

Reagerer: – Det er merkelig at Naturhistorisk museum har et leksikon om klimaforskning som går på tvers av FNs klimapanel og velkjent klimaforskning, sier forsker Rasmus Benestad ved Meteorologisk institutt.

Beskylder UiO-leksikon for klimapropaganda

■ Meteorolog Rasmus Benestad kritiserer Naturhistorisk museum for å spre udokumenterte påstander i sitt nettleksikon.

■ Nå har museet slettet artikkelen, men forfatteren føler seg sensurert.

Akademisk uenighet

tekst Kaja Skatvedt
foto Nicolay Woldsdal

– Dette handler om manglende erkjennelse av solide forskningsfunn, sier Rasmus Benestad, forsker ved Meteorologisk institutt.

Han reagerer på det han mener er faktafeil i Naturhistorisk museum ved Universitet i Oslo (UiO) artikkel om drivhuseffekten i det digitale leksikonet GeoLeksi. Benestad er spesielt kritisk til at artikkelen sår tvil om at klimaendringene er menneskeskapte.

– Det er merkelig at de har et

leksikon om klimaforskning som går på tvers av FNs klimapanel og velkjent klimaforskning, sier Benestad.

Han mener artikkelen er skrevet med en klar agenda.

– Det er forskere ved Naturhistorisk museum som driver det jeg kaller klimapropaganda. De er tilknyttet en gruppe som kaller seg klimarealistene, og vil bevise at klimaendringer ikke er menneskeskapte, sier Benestad.

– Som under krigen

Leksikonet anbefales blant annet som kilde av siden naturfag.no, og skal være hyppig benyttet, ifølge

museet selv, blant annet av ungdomsskoleelever.

Benestad sendte en e-post med sine synspunkter om artikkelen i oktober, men fikk aldri svar. Når Universitas tar kontakt med nettredaktør Torstein Helleve, sier han at de selvfølgelig ikke ønsker å ha utdatert informasjon på nettsidene.

– Derfor har vi nå slettet artikkelen om drivhuseffekten, sier Helleve.

Forfatteren bak artikkelen, Inge Bryhni, er imidlertid ikke fornøyd med at artikkelen er slettet.

– Dersom man begynner å slette artikler som ikke er på linje med FNs klimapanel akkurat nå, er det en farlig vei å gå. Det blir som under krigen, da vi hadde sensur, sier Bryhni.

Ville skrevet annerledes

Det er 15 år siden Bryhni skrev artikkelen. I dag tror han at han ville skrevet artikkelen annerledes, og at både argumenter for og mot menneskenes innvirkning

på klimaendringer ville fått plass. Men han er ikke enig i Benestads kritikk.

– Faktafeil kan hvem som helst beskyldes for å spre i klimadebatten – også FNs klimapanel. Vi har ikke det fullstendige svaret på hvorfor det skjer klimaendringer i dag. Om 25 år kan vi kanskje si hvem som hadde rett. Jeg synes derfor ikke artikkelen er problematisk, sier Bryhni.

Bryhni kjenner til Benestad fra klimadebatten og er ikke overrasket over at det er nettopp han som reagerer.

– Jeg vet at Benestad er uenig i mitt syn. Men vi geologer vet også en del om klimaendringer gjennom tidene. Blant annet at vandedamp er viktig. Jeg er enig i at det finnes menneskeskapte endringer, men det finnes også mange andre årsaker, for eksempel solen.

Digitale feil

Redaktør Helleve mener Benestad må ha misforstått når han kaller artikkelen propaganda.

– Innholdet i dette leksikonet er skrevet før år 2000. Det har skjedd mye i forskningen etter det, særlig i klimaforskningen. Leksikonet blir ikke lenger oppdatert, men vi er klar over at det brukes relativt mye. Derfor er det markert på sidene når artikkelen er skrevet.

Helleve sier museet ikke har ressurser til å rette og endre i leksikonet.

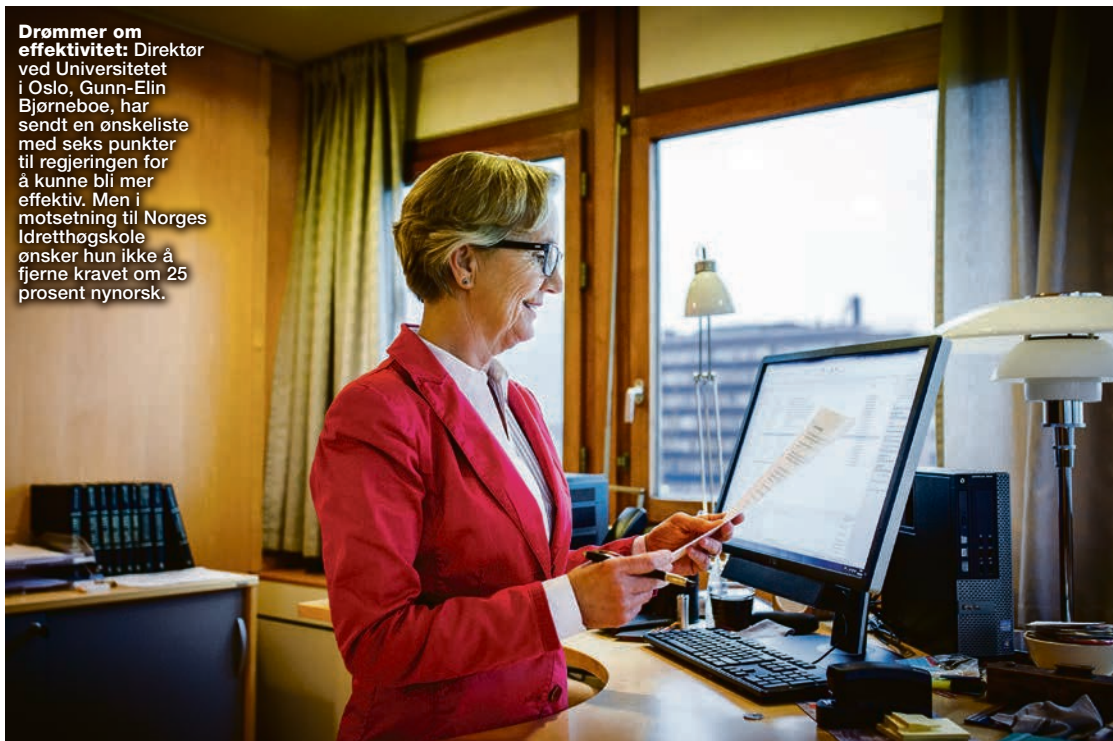
– Men vi setter pris på tilbakemeldinger så vi kan slette og rette artikler som er svært misvisende i lys av dagens forskning, sier Helleve.

Han viser til at også andre artikler som ligger på både GeoLeksi og andre nettsteder, kan ha blitt utdatert etter de ble skrevet.

– Det blir hele tiden en avveining mellom nytteverdien av innholdet opp mot de uunngåelige feilene som over tid vil oppstå, sier Helleve

Vil tidstyvene til livs

Drømmer om effektivitet: Direktør ved Universitetet i Oslo, Gunn-Elin Bjørneboe, har sendt en ønskeliste med seks punkter til regjeringen for å kunne bli mer effektiv. Men i motsetning til Norges Idrettshøgskole ønsker hun ikke å fjerne kravet om 25 prosent nynorsk.

UiO opplever økende antall klager etter anskaffelsesprosesser og er lei «ekstrem regelfokusering». Nå ber de regjeringen om hjelp.

Effektivisering

tekst Nora Gaupseth og Eirik Omvik
foto Nicolay Woldsdal

Regjeringen ønsker å effektivisere byråkrati-Norge, og har derfor bedt offentlige instanser om inn-

spill til hvordan de kan redusere antallet «tidstyver». Over 1000 forslag har tikkert inn, blant annet fra Universitetet i Oslo (UiO).

– Jeg ser fram til regjeringens satsing på å fjerne tidstyvene, sier Gunn-Elin Bjørneboe, universitetsdirektør ved Universitetet i

Oslo.

Flere klager

UiO har gitt regjeringen en liste på seks punkter. Det første tar for seg «ekstrem regelfokusering» ved anskaffelsesprosesser.

«Det stiller krav til en meget god

planlegging og juristkompetanse og en betydelig større ressursbruk i gjennomføringsfasen om man ikke skal ende opp med klager og rettsprosesser i etterkant av tildelingen av en kontrakt», skriver Universitetet.

Innkjøpssjef ved UiO, Jacob Landsvik, forteller at det går med om lag et årsverk til å behandle alle klager som oppstår i anskaffelsesprosesser.

– Vi har få klager, men det er en økende tendens til at flere klager, spesielt etter at offentlighetsloven kom i den versjonen den er nå.

Risikerer søksmål

Landsvik har forståelse for viktigheten av offentlighetsprinsippet, men forteller at innsynskrav er den største tidstyven for innkjøpsseksjonen.

– Vi risikerer å bli saksøkt dersom vi gir innsyn i forretningshemmeligheter. Derfor prøver vi å være restriktive. Nylig hadde vi en sak som gikk helt til Kunnskapsdepartementet, som ga oss medhold i at vi ikke kunne gi ut enkelte opplysninger, sier han.

Dobbeltarbeid og ujevn kvalitet

UiO er også kritisk til praksisen med innrapportering til Database for statistikk for høgre utdanning og Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning.

Dagens ordning gjør at enkelte ansatte må gjøre samme jobb to ganger, noe som også gir ujevn kvalitet på rapporteringen, ifølge UiO.

– Rapporteringskravene i of-

fentlig forvaltning er for store, og det er listen vi sendte inn til Kunnskapsdepartementet et eksempel på, sier Bjørneboe.

I brevet nevner hun også den nye «A-ordningen» som innføres neste år. Den fører til at UiO og andre statlige virksomheter må rapportere inn en syv-sifret yrkeskode for hver enkelt ansatt til Statistisk sentralbyrå. UiO stiller spørsmåltegn ved nytteverdien og foreslår å fjerne ordningen.

Avviser å fjerne nynorskkrav

Også Norges Idrettshøgskole (NIH) har sendt inn forslag til regjeringen. De peker på målloven som en av de største tidstyvene. Loven stiller krav om at minimum 25 prosent av alt skriftlig materiale ved sentrale statsorganer skal være på nynorsk.

I fjor oppnådde NIH en nynorskandel på bare 5,6 prosent. Nynorskandelen på UiOs nettsider var 3,4 prosent.

Bjørneboe er likevel uenig med NIH om at målloven tapper unødvendige ressurser.

– Vi ser ikke på dette kravet som noen tidstyv. Dette er regjeringens politikk som følges opp av Språkrådet, og vi forholder oss til det.

Bjørneboe legger til at UiO jobber med å intensivere nynorskandelen i sitt arbeid, for å kunne tilfredsstille kravet.

– Dette er en rettighet for de som bruker nynorsk som målform, sier hun.

universitas@universitas.no

VIL DU BLI SKODESPELAR?

Treårig bachelor-utdanning for skodespelarar med familiebakgrunn utanfor Europa.

SØKNADSFRIST 20. JANUAR

DET MULTI- NORSKE

WWW.MULTINORSKE.NO

**DET
NORSKE
TEATRET**
DET **MULTI**NORSKE

Foto: Monica Santos Herberg

utenriksredaktør: **Ingri G. Bergo**
ingrigb@universitas.no 405 51 189

UTENRIKS

Noen politikere gjør seg bedre som tatovering enn som halloweenpynt.

Atatüvering

✉ **Melding hjem** fra Tyrkia

Sunniva Rebekka Skjeggstad,
journalist i Universitas

– **Nei, nei, nei,** hva har du gjort? spør min tyrkiske venn, Mehmet.

– Det er halloween, selv Atatürk må ha villet kle seg litt ut, svarer jeg.

Men bortforklaringen min er forgyves, jeg har vanæret den viktigste personen i hele Tyrkia.

I alle tyrkiske hjem, på alle kontorpulter og tatovert på en rekke overarmer ser man ansiktet til Atatürk, grunnleggeren av den tyrkiske republikken. Da jeg flyttet til Ankara kjøpte jeg derfor like godt to digre plakater av sjefen sjøl til stueveggen min. Som en del av halloween-dekorasjonene hadde den ene plakaten blitt utstyrt med en håndsydd Batman-maske og en stor sigar. På den andre plakaten hadde Atatürk fått djevelhorn og svarte øyne med oransje pupiller. En ufarlig spøk, tenkte jeg, men ifølge Mehmet ville det fulgt en ganske alvorlig straff dersom noen hadde lagt ut et bilde av plakaten på sosiale medier.

– Du blir buret inne, advarer han. Selv sjefen min rister på hodet – «barnestreker» tenker han.

Det har vært mange O'store ledere opp gjennom verdenshistorien. Landsfader, reformist og helt: Mustafa Kemal Atatürk skliir glatt inn i denne kategorien. Det er mange ulike årsaker til hvorfor Atatürk har fått en slik heltestatus i Tyr-

kia. Ikke bare grunnla han den tyrkiske republikken etter Det osmanske rikets fall. Han innførte også moderniseringsreformer som la grunnlaget for dagens moderne Tyrkia, med europeisk språk og en sekulær stat. 76 år etter sin død betraktes Atatürk fremdeles som reformisten som etablerte det Tyrkia vi kjenner i dag.

I tillegg går heltedyrløsen i arv. Barn lærer om landsfaderen på skolen, ser bildet hans hvor enn de går og hører om ham fra familien sin hele livet. Slik opprettholdes også ikonstatuen.

Så da er det kanskje ikke så rart at taxisjåførene i Tyrkia klistrer Atatürk sin signatur i bakruten på bilen, eller at ansiktet til landsfaderen pryder kontorfasadene i landets hovedstad, fra gateplan til tak. Dette er uvant for en nordmann, som kommer fra et sted hvor man kan trygt kan sette hale på Siv Jensen uten å forvente represalier.

Når man drar til Tyrkia bør man kanskje legge igjen slike norske sprell og respektere landets far. Likevel fikk plakaten med djevelhorn og onde øyne henge på stueveggen hele festen uten flere klager fra Mehmet. Som takk bør jeg kanskje tatovere Ernas ansikt på overarmen når jeg kommer hjem til Norge.

sunnivrs@universitas.no

Kjemper for k

Studenter som kritiserer myndighetene på Vestbredden risikerer å bli arrestert av politiet.

Vestbredden

tekst og foto Camilla Kleiberg Jensen

– En medisinstudent som ble arrestert for å kritisere de palestinske myndighetene fikk ikke se advokaten sin på to uker. Det er samme taktikk som Israel bruker, forteller Reema Asia (21). Hun studerer engelsk og litteratur på andre året ved BirZeit-universitetet på Vestbredden, en

kort busstur unna Ramallah.

– En annen masterstudent kritiserte dekanen ved kunsthøgskolen og ble utvist i et par uker etter en Facebook-uttalelse på sin egen side. Det ble opp-tøyer, og hun ble tatt inn igjen, fortsetter Asia.

Asia kan fortelle om mange flere tilfeller hvor medstudenter, etter å kritisert myndighetene eller universitetsstyret, har blitt arrestert av de palestinske myn-

dighetene. Daglig kjemper hun sammen med sine medstudenter for å bedre studentvilkårene ved BirZeit.

En fastlåst tilstand

Det er tydelig at den lukketheten som preger bevegelsesfriheten ellers på Vestbredden også gjelder på BirZeit-universitetet. Området er omkranset av gjerder, og på grunn av utenlandske donasjoner er de fleste bygningene nyoppusset i lys mur.

For å komme inn på universitetet kreves det følge av en student, og masse papirarbeid. Ved inngangen til campus stopper vektene de som tilsynelatende

Kjemper for bedre studentvilkår: Reema Asia (t.h., 21 år) studerer engelsk og litteratur ved BirZeit-universitetet på Vestbredden, og forteller om represalier studenter ved universitetet har fått etter å ha rettet kritikk mot palestinske myndigheter. Til venstre sitter Osama Attari (19).

Utdannelse på Vestbredden

- Universitetene i de palestinske områdene ble i stor grad opprettet etter Israels okkupasjon i 1967
- De fleste universitetene er private, og drives ved hjelp av bevilgninger fra blant annet Europa
- Studentene betaler relativt høye studieavgifter, og kun et fåtall mottar stipender
- Det er omtrent 11 000 studenter ved universitetet BirZeit

biliseringen til demonstrasjoner på Vestbredden. De unge var motoren i de to forrige intifadaene, men de led også store tap.

– Under forrige Gaza-krig ble det organisert en stor demonstrasjon av studenter ved BirZeit. Da ble det skutt inn i folkemengden av israelsk militære.

Tuastad mener mange studenter er klare og villige til å organisere nye protester, men at studentlederne er redde. Sjansene for tap er store, mener han.

– Forholdet til okkupantmakten er anspent og preger misnøyen. Det er lite som tyder på en politisk avklaring med den nåværende israelske regjeringen. Årsaken til misnøyen blir ikke fjernet.

– Det er en ild under asken som gjør situasjonen spent, sier Tuastad.

Framtidshåp?

Studentene snakker villig om problemene de daglig støter på i møte med både okkupasjonsmakten, de palestinske myndighetene og uni-

«De beste drar og kommer ikke tilbake»

Reema Asia,
student ved BirZeit-Universitetet.

bedre rettigheter

«BirZeit er som en mini-versjon av Vestbredden. Universitetet brukes som en pekepinn på hva som skjer ellers i samfunnet her»

Amal Awad,
student ved BirZeit-Universitetet.

ikke hører hjemme.

– BirZeit er som en mini-versjon av Vestbredden. Universitetet brukes som en pekepinn på hva som skjer ellers i samfunnet her, forklarer Amal Awad, en 21 år gammel jusstudent.

Den politiske situasjonen på Vestbredden preges av en fastlåst tilstand som til stadighet blusser opp. Israel stenger hyppig veisperinger som gjør det vanskelig for både studenter og professorer å komme seg til og fra universitetet.

Awad forteller at studentvalgene på universitetet gir en indikasjon på valgresultatene i de palestinske selvstyremyndighetene på Vestbredden. Og dersom det er

opptøyer på universitetet, blir det uro ellers i området.

Studentstreiker førte til endring

Studentstreiker gir studentene en viss innflytelse og påvirkningskraft. På tross av problemene det kan medføre å protestere, har studentenes protester vist seg å være fruktbare, og ført til endringer.

– Det var streik i én måned fordi universitetet ville øke studieavgiften med 15 prosent, forteller Asia.

For de fleste studentene ville en slik økning betydd store ekstraavgifter for familiene, som mange ville hatt problemer med å betale. I verste fall ville det be-

tydd at flere studenter måtte gitt opp utdannelsen sin.

Streiken var vellykket. Men den førte også til at universitetet måtte ta inn flere studenter for å dekke kostnadene. Mens det tidligere var 25–30 studenter i et klasserom, er det nå 40–50 studenter, og undervisningsrommene er for små.

Anspent forhold

Dag Henrik Tuastad er førstelektor ved Institutt for kulturstudier og orientalske språk ved Universitetet i Oslo. Han forteller at det finnes godt organiserte politiske grupperinger ved BirZeit-universitetet. Han mener de spiller en viktig rolle når det gjelder arrangering og mo-

versitetsstyret. Men de er nølende når spørsmålet dreier seg om hva de ønsker i framtiden. Praten som satt løst, er plutselig stilnet.

De fleste ønsker å studere videre i utlandet, og helst å jobbe der. Men de er alle klare på at de gjerne vil jobbe på Vestbredden også, selv om arbeidsledigheten er høy.

Ernæringsstudent og 21 år gamle Hasheemah Afaneh, drar på det.

– For meg er det vanskelig at jeg ønsker å gjøre ting og det er steder jeg vil dra, men det finnes ingen ressurser.

– Jeg vil gjerne bo et annet sted for å utvide horisonten min. Alle som er et sted lenge vil jo det. Dra ut for å finne seg selv. Men jeg elsker dette stedet og vil være her, fortsetter hun.

– Du studerer, og deretter hva? spør Afaneh retorisk.

– Du blir gift... svarer Asia lakonisk, før hun tilføyer:

– De beste drar og kommer ikke tilbake.

kulturredaktør: **Eirik Billingsø Elvevold**
e.b.elvevold@universitas.no 480 98 064

reportasjeredaktør: **Vilde Sagstad Imeland**
vildesi@universitas.no 993 51 017

KULTUR

FOTO: Helga Birna Jónasdóttir

Øyets radiator

FORFRYSNING: Når sprengkulda nærmer seg, står vi i fare for å fryse av oss både nese, tær og fingre. Men hvorfor fryser ikke øynene våre?

Det har de norske forskerne Jon Klock Slettedal og Amund Ringvold funnet svaret på, melder forskning.no. Forskerne har målt temperaturer på overflaten av øyet i alt fra sprengkulde til badstuvvarme og funnet at øyet holder en overraskende stabil temperatur.

Prosjektet begynte da Ringvold leste om gamle polarhelter. Han bet seg merke i at heltene ofte klaget over forfrysninger i både den ene og den andre kroppsdelen – men aldri i øyet.

Forskerne konkluderer med at forkammervæsken, som stadig sirkulerer bak hornhinnen, holder øyet varmt omtrent som en radiator. Legger du et øye i fryseren, blir derimot hornhinnen hvit. Øyet kan altså fryse, men ikke hos levende mennesker med sirkulasjonen i behold..

95 prosent av studenter prokrastinerer daglig. Det kan være helseskadelig.

Prokrastinering

tekst Astrid Hovde
foto Hans Dalane-Hval

Eksamen er like rundt hjørnet og de tapte timene på lesesalen skal gjenerobres. Men hvor effektiv er du egentlig?

– Jeg har spilt bordtennis hver dag siden semesteret begynte. Så jeg har vel kanskje større fremgang i bordtennisen enn i masteren, sier student Mikael Lunde

og smiler til kompisen på andre siden av bordtennisbordet på Forskningsparken. Lunde går på masterprogrammet i medieviten-skap og innrømmer at han kunne vært mer effektiv.

– Prokrastineringen fører til at jeg blir sittende lengre med skolearbeid utover kvelden, sier han.

95 prosent av alle studenter bedriver såkalt prokrastinering, viser forskning. Fenomenet viser til at man frivillig utsetter en planlagt handling, selv om utsettelsen

gjør deg dårligere stilt. Sammenlignet med den øvrige befolkningen, hvor tallet er helt nede i 10–20 prosent, velger studenter oftere å erstatte plikter med lystbetonte oppgaver.

Generasjon prokrastinasjon

Frøde Svartdal er forsker ved psykologisk institutt ved Universitetet i Tromsø. Han har forsket på prokrastinering og mener utsettelser i ytterste tilfelle kan ha al-

vorlige konsekvenser.

– Hvis du utsetter noe, får du mindre tid til å fullføre det også. Da blir man stressa, og man angrer. For mye stress kan føre til angst. Da kan man oppleve å betvile sine egne evner, og lure på om man egentlig er god nok, forklarer Svartdal.

Tyr til mobilen

Svartdal tror studenttilværelsen gjør det særlig enkelt å prokrastinere. En ustrukturert hverdag

med lange tidsfrister og vanskelig stoff, gjør det fristende å utsette ting.

– Jeg tror mange blir helt overveldet av informasjon og krav, sier han.

I møte med denne hverdagen, tyr vi studenter ofte til mobilen. Det bekymrer Svartdal.

– Prokrastineringen har jo eksplodert etter at alle mobilene nå har fått nettilgang.

FOTO: Justin

Maktkamp i mørket

SABOTASJE: Flaggermus er viden kjent for sin bruk av biosonar. Ved å sende høyfrekvente lyder ut i nat-ten, kan de lokalisere mat i mørket. Hvis lydbølgene treffer et byttedyr og spretter tilbake, er middagen servert. Men hva gjør flaggermus når opptil én million andre bruker samme strategi? Aaron Corcoran har avslørt at de saboterer for mot-

standeren, melder forskning.no. I en fersk studie av flaggermusarten *Tadarida brasiliensis*, oppdaget han at rovdypene sender ut blokkerende signaler når en konkurrent nærmer seg et bytte. Når forskerne spilte av denne sabotasjelyden, fanget flaggermusene betydelig færre insekt. – Studien øker antallet kjente funksjoner flaggermus-lyder har til tre: ekkolokalisering, kommunika-sjon og akustisk forstyrrelse, skriver Corcoran i en pressemelding.

Ukas dikt

Send inn ditt dikt til universitas@universitas.no

Rumslig ensamhet

Hon är så full av tanken,
Bekymmer och vin.
Allt dansar kring,
Hand i hand,
Med sorgen i ring.

Hon är tyst,
Som ett tomt hotell,
Kvar av hennes drömmar,
Finns ingenting.

av: En ensam sparv

tid

Dansesalen: Student Erlend Auestad Danielsen prokrastinerer jobbsøknader ved hjelp av dans. – Det verste er når jeg skjønner at jeg prokrastinerer, når jeg sitter der og tenker hvorfor gjør jeg det bare ikke? Hvorfor tar jeg meg ikke sammen?

Prokrasti-Pong: Masterstudent Mikael Lunde kobler av med bordtennis i en hektisk studiehverdag. – Jeg tror det kan være sunt å prokrastinere litt, sier Lunde.

Prokrastinering

Ordet prokrastinering er dannet av de latinske ordene *pro*, som betyr «for», og *crastinus*, som betyr «det som angår morgendagen».

«Anger og stress kan maskeres ved nettopp å prokrastinere»

Frode Svartdal, professor i psykologi ved Universitetet i Tromsø

Angst og depresjon

Prokrastinering kan, ifølge Svartdal, i verste fall lede til både angst og depresjon. Samtidig mener han at angst og depresjon kan være årsaken til at mange studenter prokrastinerer.

– Dette er ond sirkel. Det er åpenbart at mange utsetter fordi de har problemer, men mange vil også få problemer fordi de utsetter, mener han.

Det er nemlig ikke alle studenter som skjønner at de prokrastinerer før det er for sent. Det er først når vi angrer på tidsbruken,

at vi skjønner hva vi har gjort.

– Anger og stress kan maskeres nettopp ved å prokrastinere. Man tilslører ubehaget ved å gjøre noe som er mer fristende og dermed artigere, og det er en veldig skummel mekanisme, sier han.

Utsetter jobbsøknaden

Vi er på Kunsthøgskolen i Oslo. Regnet plasker ned utenfor de store vinduene i dansestudio 2. Her møter vi Erlend Auestad Danielsen, som studerer jazzdans ved Balletthøgskolen. Han prokrastinerer gjennom dans når han egentlig burde skrive jobbsøknader.

– Jeg tenker at nei, det går bra, jeg gjør det i morgen. Jeg har trent hele dagen, nå fortjener jeg en pause, sier han.

Manglende motivasjon

Mangel på motivasjon er mye av grunnen til at han prokrastinerer. Selv om han vet at det kan få kon-

sekvenser, erstatter han det vanskelige med det artige.

– Det er vanskelig for mange å få jobb innen dans, og derfor er det ikke like motiverende å skrive jobbsøknad som det er å danse. I stedet for å prøve å planlegge en usikker fremtid har jeg ofte valgt ikke å tenke på det, det er mye mer behagelig.

Svartdal er enig i at motivasjon spiller inn.

– Vår forskning viser at om du prokrastinerer mye, så sliter du med å motivere deg. Vi ser at mange studenter også preges av negativ motivasjon. Man gjør ikke ting fordi det er positivt, men for å unngå noe negativt, forklarer Svartdal.

Akademisk rengjøring

Svein Sigurd Kvalnes har skrevet masteroppgave om prokrastinering blant studenter. Han mener noen studenter med eksamen-sangst utsetter lesingen slik at de kan skyld på dårlig tid. Hvis man har brukt mye tid på lesing og fortsatt får en dårlig karakter, vil det føles mye verre. Studenter vil med andre ord heller skyld på dårlig tid enn dårlige evner.

Men Kvalnes kan forklare at prokrastinering ikke nødvendigvis bare er negativt. Kjedelige studier kan få andre nyttige gjøremål til å fremstå bedre – for eksempel

rengjøring.

– Husarbeid noe som ikke alle prioriterer like høyt i hverdagen, men når det er noe som frister mindre, tyr man ofte til slike aktiviteter. Det blir spøkefullt omtalt som akademisk rengjøring, sier Kvalnes. – Det er sikkert mange som har erfart at ens hjem aldri er så rent som rett før eksamen eller før innleveringer.

Kobler av

Selv om det er deilig med rent gulv, er Kvalnes tydelig på at prokrastinering på lang sikt kan gå utover helse og velvære. Han åpner likevel for at det kan ha flere positive virkninger.

– Man får samlet energi til å gjøre det man egentlig utsetter, og man opplever ofte en umiddelbar glede der og da ved å utsette noe man egentlig burde gjort. Når du prokrastinerer kobler du tross alt av, sier Kvalnes.

Tilbake ved bordtennisbordet på Forskningsparken er Lunde enig. Han mener bordtennisspil-lingen kan ha en positiv effekt.

– Jeg tror det kan være sunt å prokrastinere litt. Bordtennis er bra for min psykiske helse, sier han og ler. – Men det er klart at det føles bedre å få ting gjort.

alhovde@universitas.no

Ny dimensjon

Selv om den tredje industrielle revolusjonen lar vente på seg, gir 3D-printere undervisning som du kan ta og føle på.

3D-printere

tekst Eirik Billingsø Elvevold
foto Nicolay Woldsdal

– Hvis kirurger skal skjære i hjertet mitt, er det fint om de kan øve seg med modellen først.

Senioringeniør Yngve Hafting holder opp en kasse med mørkeblå hjerter i ulike materialer og størrelser. De falske hjertene, som på sikt skal gi hovedstadens kirurger noe å øve seg på, har én ting til felles. De er alle 3D-printet på Institutt for informatikk (IFI) ved Universitetet i Oslo.

– 3D-printerne gir oss muligheten til å raskt skape prototyper selv, slik at vi slipper usikkerheten og ventetiden ved å bestille ting utenfra, sier Hafting.

På tross at dagens printerne er både effektiv og fleksible, forklarer førsteamanuensis Mats Høvin at mye av teknologien egentlig er gammel. Mye av det som printes i dag, kunne i teorien vært laget på slutten av 1980-tallet.

– Men ingen bryr seg om de store kompliserte maskinene som står rundt omkring på fabrikker. Vi

ønsker å ta den nyeste teknologien inn i undervisningen og fra verkstedet til folk flest, sier Høvin.

Enkel justering

Professor i pedagogikk Anders Irving Mørch forklarer at vi generelt lærer ved hjelp av ulike representasjoner, også de vi kan ta og føle på. Han mener at 3D-printere i undervisningen kan være en god idé.

Og på IFIs studieprogram for robotikk og intelligente systemer fører studentens arbeid til fysiske resultater. På laboratoriet i instituttets fjerdeetasje, forsøker stipendiat Kim Mathiassen å automatisere innsettingen av medisinske nåler. Muligheten til å 3D-printe deler selv, forenkler det vanskelige arbeidet.

– Jeg kan hele tiden justere det som ikke fungerer og printe nye deler, forklarer Mathiassen.

I naborommet arbeides det med å forbedre selve 3D-printeren. Øyvind Grutles masteroppgave går ut på å utvikle en printer med fem akser istedenfor tre. Det vil gjøre det lettere å konstruere skreddersydde deler med komplekse vinkler. Grutle forteller at han for alvor ble

interessert i slike printere da han tok emnet INF4500.

– «Rapid prototyping»-faget er det beste jeg har hatt til nå. Jeg ønsket meg en variert masteroppgave som inneholdt både programmering og mer tradisjonell mekking, og valget falt på 3D-printere, sier Grutle.

«Noen studenter er veldig gira og har kjøpt seg egne 3D-printere. For andre er det et verktøy på linje med en sag eller en hammer.»

Steinar Killi, førsteamanuensis på Arkitektur- og designhøgskolen

Et supplement

– Vi er tydelige på at printerne er et supplement til det tradisjonelle verkstedet. Studentene kan ikke lære alt ved dataen, sier førsteamanuensis Steinar Killi ved Arkitektur- og designhøgskolen (AHO).

Han er enig i at 3D-revolusjonen – hvis den kan kalles en revolusjon – for lengst har fun-

net sted. AHO har i dag ti ulike printere til disposisjon. På ett verksted kan man se alt fra *high-end*-modeller i millionklassen, til små, enkle klasseromsprintere til mellom ti og tjue tusen.

– Noen studenter er veldig gira og har kjøpt seg egne 3D-printere. For andre er det et verktøy på linje med en sag eller en hammer, sier Killi.

På IFI er det like tydelig at unge studenter lar seg engasjere av teknologien. Tilgang til 3D-printere

Mikrobryggeri-design

Selv om arkitekturstudentene på AHO i dag kan 3D-printe modeller med et rikere detaljnivå enn tidligere, tror Killi at potensialet er størst for designstudentene. Han ser for seg at printerne kan muliggjøre nisjeproduksjon av design på linje med mikrobryggerienes ølproduksjon.

– Printerne er nærmest et ferdig produksjonsverktøy som er godt egnet designserier på et par hundre enheter. Det kan være med på å løfte frem unge designere, sier Killi.

På AHO gjennomførte de derfor et stunt. Nærmest uten markedsføring, solgte de studentenes egenproduserte mobildeksler via en nettside. Det ble en suksess, med bestillinger fra blant annet Taiwan og Singapore.

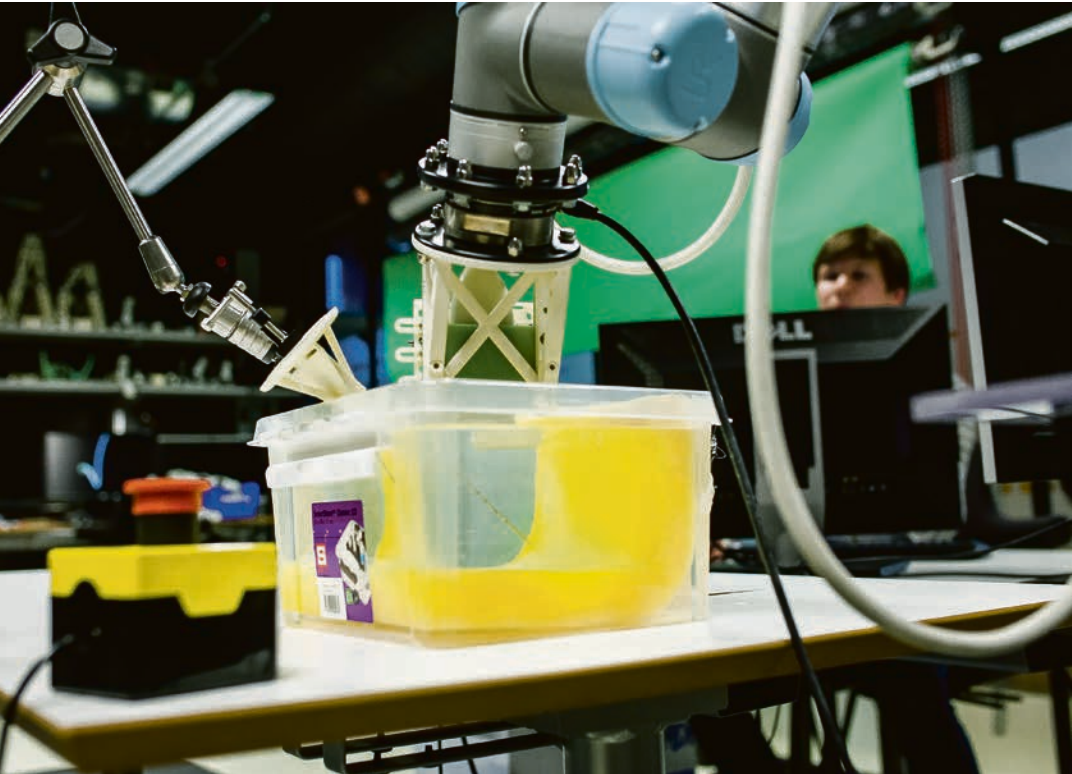
– Vi kunne drevet butikk hvis vi ville. Det er likevel viktig å huske på utviklingskostnadene her. Selv om det bare koster 30–40 kroner å produsere ett deksel, har en designstudent fremdeles brukt to uker på å tegne det, påpeker han, før han skyter inn en litt oppgitt siste kommentar.

– Det printes fortsatt for mye «ræl» i plast. Man kan undre seg over hvor mye verden trenger av nettopp dét.

kulturredaksjonen@universitas.no

- Valgmuligheter:** På Arkitektur- og designhøgskolen (AHO) kan førsteamanuensis Steinar Killi vise frem printere i vidt forskjellige prisklasser og størrelser.
- Hjerterom:** Det er enklere å produsere realistiske modeller av indre organer med moderne 3D-printere. Senioringeniør Yngve Hafting forklarer at hovedutfordringen ligger i å velge riktig printer for jobben.
- Automatisering:** Doktorgradsstipendiat Kim Mathiassen må stadig designe og skrive ut nye deler til prosjektet sitt. Her følger han nøye med på robotarmen som på sikt skal føre inn medisinske nåler automatisk.

MIN STUDIETID

tekst: Benedicte Tobiassen
foto: Birte Nystad Magnussen

HVEM:	Hege Moe Eriksen
STUDERTE:	Idéhistorie, statsvitenskap og journalistikk. Arabisk.
NÅR:	1996–2000, 2006/2007 og 2008/2009
AKTUELL MED:	Programleder for NRK Urix

Unslapp som islending

– **Jeg sovna** alltid, skikkelig hardt og lenge, og våknet opp i en dam av sikkkel.

Hege Moe Eriksen, utenriks-journalist i NRK og programleder for NRK Urix, forteller om den hypnotiske effekten lesesalen på Blindern hadde på henne. – Det var like greit at jeg kom meg bort. Så kom jeg heller tilbake noen uker før eksamen for å lese.

studere arabisk.

– **Mamma trillet** rundt på Blindern mens jeg var på forelesning. Der satt jeg da, med ammespreng og hele pakka, men jeg elsket det.

Eriksen elsker det arabiske språket og hadde tidligere studert det i både Ramallah og Jerusalem.

– Jeg reiste ned til Ramallah samme dagen som karikaturtegningene av profeten ble publisert.

For NRK-programlederen betydde studietida frihet til å kunne gjøre det hun ville. På den tiden innebar det å flytte til Spania for å lære seg å danse flamenco. Med oppsparte penger og studielån, og ingen obligatorisk undervisning var det fullt mulig.

– Jeg og en venninne bodde i en liten, erkespansk kystby helt sør i Spania. Livet bestod for det meste av å danse og å lære spansk, forteller Eriksen som erkjenner at det ble veldig lite lesing.

– Det ble en del skippertak mot slutten, men gikk jo egentlig helt fint, sier hun og ler.

Nordmenn var ikke særlig populære, og Eriksen endte opp med å si at hun var fra Island.

– En dag vi satt på kafé og drakk mynte-te, sa en av de jeg satt med: *Ser du han med skjegget der borte? Han sa nettopp at hvis han ser en nordmann, så skal nordmannen skytes.*

Etter å ha bestått eksamen første året i arabisk på Blindern, var planen hennes å utveksle til Damaskus med sin lille familie.

– Vi var godt i gang med å finne et sted å bo da vi plutselig endte opp på Nesodden. Vi fant et sånt hus som vi likte.

Ikke lenge etterpå fikk hun jobben som NRKs korrespondent i Brussel, og familien måtte flytte på seg allikevel. I dag har Eriksen altså landet den gjeve jobben som programleder i Urix.

– Jeg har hatt tunnelsyn på europeisk politikk de siste årene, så det å få dykke ned i det mest spennende som skjer i verden akkurat nå er veldig, veldig gøy. Det er en fantastisk plattform for utenriksavdelingen, hvor Urix er babyen, forteller Eriksen.

Hun skulle gjerne tatt permisjon for å dra ned til Spania og danse igjen.

– Det hadde vært noe. Men man begynner vel å bli for gammel for sånt nå. Det får heller bli med drømmen.

– **Vi hang også** i en mørk kjellerbule ved SAS-hotellet. En toetasjes pub med disko i kjelleren, hvor vi styrte som vi ville. Det ble mye dansing, og ofte sent.

Eriksen synes det er vanskelig å definere studietida, men den ferske Urix-programlederen er glad i å studere, og da hun var i fødselspermisjon med datteren returnerte hun like gjerne til Blindern for å

debattredaktør: **Anders Sondrup**
debatt@universitas.no 971 08 086

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT Si din mening på universitas.no

Grønn narkotikapolitikk?

«Jeg stemte MDG fordi de er det eneste partiet med en fornuftig vitenskapsbasert narkotikapolitikk. Vår kultur/verden tjener på bruk-og-kastsamfunnet vi lever i. De eneste jeg føler har en sjanse til å forandre status quo vil være MDG. **Anonym Fortielse**

«Når det gjelder løftet om studentboliger, så kan det aldri innfris med fortsatt stor tilstrømning av utenlandske studenter, og som har fortrinnsrett. Det sier seg selv. Når det gjelder miljø har Fremskrittspartiet faktisk de løsningene som vil fungere i praksis uten at folket skal knebles med forbud og høyere avgifter. Det skal tross alt være godt å bo i Norge også. Vi ser MDG har sin sak miljø som sin religion. Det vet vi til- trekker seg uerfarne velgere som har blitt flasket opp på at miljø er bra. Grunnen til at MDG får så stor oppslutning er dette masse- hysteriet, eller skal vi si politisk korrekt for en student å være. Vi vet svært lite om MDG sin øvrige politikk. Det er et tankekors. **Noname**

«Noname: Å fornærme gruppen som man vil overbevise (studenter er uerfarne og faller for massehysteri) er jo alltid et smart trekk. Hvis du vet lite om MDGs politikk er det bare å følge linkene i min forrige kommentar. **Børge A. Roum**

«Jeg valgte Sp fordi vi ser mer av en verden som blir stadig mer globalisert og som fremmedgjør oss som individer. I tillegg handler det om nasjonal suverenitet og vår evne til å stå imot globale kriser enten det gjelder miljø, arbeidsplasser eller matproduksjon. Mdg er sikkert et bra parti men pengene må tas fra en plass og den løsningen har ikke Mdg. Det blir litt som Frp tidligere. **Anne. B.**

«Jeg valgte Sp fordi vi ser mer av en verden som blir stadig mer globalisert og som fremmedgjør oss som individer. Og da er løsningen å utrydde alle dyrene som lever naturlig/fritt i Norge, slik Senterpartiet (partiets mest kjente politiker er Quisling) vil? **Arne**

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Studentene strømmer til De Grønne»

«Det skal tross alt være godt å bo i Norge også»

Noname.

TWITTER studentnyheter på 140 tegn

@vikkjoh Dessverre kan ikke SiO være moren din, men gjør en god innsats for å få deg på rett kjør til eksamen.

13. nov.

Mora di, Viktor

@neitleu #EØS-avtalen skaper trøbbel for norske studenter i Storbritannia.

13. nov.

Et nei-argument?

@AndersKLangset @NinasSofie skriv meget godt i denne kommentaren om verdien av gratis utdanning for alle:

12. nov.

Smisk, smisk

@AreSandvik Enorme tall for @Partiet blant studentene. «Studenttinget» ville hatt 33 representanter fra MDG.

12. nov.

Synd det ikke finnes

@larsgaupset @AreSandvik @Partiet @universitas Lover godt for @GrnStud ved neste studentparlamentsvalg:-)

12. nov.

Er ikke det Senterungdommen?

@KristineBerdal Høyere utdanning er svaret på klimakrisa! Norske studenter gir @Partiet 20 % og 33 mandater.

12. nov.

Die Partei

@eivindtraedal Wow! @partiet er nest største parti blant studenter. 20% av studentstemmene!

12. nov.

Trædal til Tinget!

Stoler på studentene

Studentsamskipnadene

Sivert Bjørnstad,
Storingsrepresentant Fremskrittspartiet

Den rødgrønne regjeringen innførte en regel for beslutninger i samskipnadene som medførte at studentene fikk mindre innflytelse. Fremskrittspartiet har full tillit til studentene, og mener det er gledelig at regjeringen tar tak.

Samtlige universiteter og statlige høyskoler har studentsamskipnader som jobber med studentvelferd. Samskipnadene driver en rekke tilbud som er viktige for studentene, som for eksempel studentboliger, barnehager og idrettstilbud. Den forrige regjeringen innførte en re-

gel om at to tredjedeler av styrets medlemmer måtte stå bak viktige vedtak, noe som fratok studentene innflytelse. Regjeringen tar nå grep, og foreslår å fjerne denne bestemmelsen.

Fremskrittspartiet er opptatt av at avgjørelser i så stor grad som mulig bør tas av dem avgjørelsen angår. Studentene er de som er brukerne av studentsamskipnadenes tilbud, og ingen har større interesse av at de styres godt, enn studentene selv. Det er derfor naturlig at vi gir studentene tillit og stor innflytelse over de beslutninger som tas.

Høyre/Frp regjeringen står på studentenes side, og gir dem makten tilbake. Dette er et tilbakeskritt for de rødgrønne, men et fremskritt for studentene.

Tegn deg på! UNIVERSITAS.NO

Universitas søker ny tegneserieskaper til avisens bakside. Den nye tegneserien vil erstatte dagens serie **Panto**. Universitas utkommer ukentlig under høst- og vårsemesteret, og vi ser etter en person som kan levere én stripe til hver utgave.

Interesserte tegneserieskaper kan sende arbeidsprøver, samt en kortfattet søknad og CV til redaksjonsleder Vilde Sagstad Imeland på **vildesi@universitas.no**. Hun kan også kontaktes ved eventuelle spørsmål om stillingen.
Søknadsfrist 01.01.2015

ARKIVFOTO: HANS DALANE-HVAL

Utdanning under angrep

Kunnskap er makt, heter det. Kanskje er dette forklaringen på at kunnskapsinstitusjoner blir mål i væpnede konflikter, og hvorfor søken etter kunnskap kan resultere i trusler mot eget liv.

Kronikk

Ole Petter Ottersen,
rektor Universitetet i Oslo

Her hjemme er retten til utdanning lovfestet og overholdt. Årets Nobels fredspris minner oss om at dette langt fra er tilfelle over hele verden. Malala Yousafzai og Kailash Satyarthi kjemper for barns rettigheter til et godt liv. Malala gjennom kampen for jenters utdanning, Satyarthi gjennom kampen mot barnearbeid. Dette har ført til at de begge er blitt truet på livet. Malala ble skutt i hodet av Taliban. Flere av Satyarthis kolleger har blitt drept for sitt arbeid. De er kritiske røster med mektige fiender.

Fra slaveri til selvbestemmelse

Kailash Satyarthi har reddet tusenvis av indiske barn ut av slaveliknende forhold. Siden 1980 har han kjempet for å beskytte rettighetene til mer 84.000 barn i over 144 land. Satyarthi gir dem trygghet og gjør dem i stand til å ta tilbake makten i sitt eget liv – nettopp gjennom å gi dem tilgang på utdanning og kunnskap.

Satyarthi sa i intervju med NRK at han var overbevist om at barnearbeid ville være avskaffet verden over i løpet av hans egen levetid. Satyarthi er seksti år gammel. Med andre ord vil vi forhåpentligvis innen tredve år ha et samfunn hvor ikke bare grunnutdanning, men også videregående utdanning er en

rett alle barn har, uavhengig av kjønn, nasjonalitet eller etnisitet, religion eller sosioøkonomisk status. Barnearbeid skal avskaffes, og utdanning skal komme i stedet.

Skoler og universiteter som militære mål

I dag er skoler og universiteter i minst 25 land truet eller okkupert av militærstyrker. I Irak er åtte universiteter stengt av den Islamske Stat. I Syria har regjeringsstyrker okkupert skoler, og åtte millioner barn står derfor uten skolegang, ifølge Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH)

Slike konflikter har konsekvenser for hundretusenvis av elever og studenter verden over. Skolene stenges, elever blir forsøkt rekruttert som soldater, liv blir satt i fare, og spesielt jenter blir holdt hjemme fra skolen i frykt for overgrep fra mannlige soldater. Når konfliktnivået senkes i regionen, står en generasjon tilbake uten utdanning og mulighet til å bygge opp igjen landet sitt og fremtiden sin. Dette kan vi ikke akseptere.

Lucens retningslinjer

Norske myndigheter har derfor tatt på seg ansvaret for å implementere Lucens guidelines, internasjonale retningslinjer som skal beskytte skoler og universiteter fra militært bruk. Vi støtter utenriksminister Børge Brendes arbeid om å iverksette internasjonale retningslinjer som forhindrer skoler og universiteter å bli tatt i bruk av militæret, og vi mener det er like stort behov for å frede utdan-

ningsinstitusjoner som sykehus og helsestasjoner. Institusjoner som skal bygge samfunn og mennesker kan ikke samtidig være mulige oppholdssteder for styrker i krig. Det bør være et sted der elever og studenter opplever trygghet for å kunne tilegne seg kunnskap i ro og fred, slik at det kan skapes grunnlag for et mer fredelig og forsonlig samfunn.

Universitetenes ansvar

Det er positivt at regjeringen kommer på banen. Samtidig vet vi at veien frem til en implementering og overholdelse av retningslinjene ligger et stykke frem i tid. Derfor må vi som enkeltinstitusjoner ta ansvar. Akademisk frihet innebærer retten til å forske, undervise, studere, snakke om og publisere akademiske resultater uten å måtte frykte for sensur, forfølgelse eller straff. Akademisk frihet innebærer at forskere uten risiko skal kunne formidle idéer eller fakta, også når det måtte være ubehagelig for myndighetene eller politiske grupperinger. En rekke norske universiteter og høyskoler, deriblant UiO, er tilknyttet nettverkene Students at Risk og Scholars at Risk. Dette er internasjonale nettverk som lar studenter og forskere som forfølges av myndigheter eller andre i eget land, få videreføre sine studier eller forskningsarbeid i trygge omgivelser ved et annet universitet. Universitetet i Oslo oppfordrer regjeringen til å fortsette sin innsats for tilgang til kunnskap for alle. Slik hedrer vi fredsprisvinnerne og alle andre som kjemper for frihet gjennom utdanning.

anmelderredaktør:
mgnewth@universitas.no

Magnus Newth
404 70 501

ANMELDELSER

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

■ Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Novarkivet
10.00: Das Kapital
10.30: Novamusikk
11.00: A-lista
12.00: Novamusikk
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Lillesalen konsertserie
22.00: Overkill
23.00: Rolige Vibber
23.30: Électronique
00.00: Fri Form Radio

■ Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Vitenselskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Teknova
11.30: Novamusikk
21.30: Dag for dag

■ Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Tekstbehandlingsprogrammet

11.00: Novamusikk
16.30: Snakker ikke norsk
17.30: Novamusikk
19.00: Kvegpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu

■ Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Opplysningen 99.3
11.00: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank
13.00: Novamusikk
19.00: Nova Nedstrippa
20.00: Goodshit
21.00: Nova Amor
22.00: Dub Dubhead
23.00: XO Hiphop

■ Lørdag

01.00: Novanatt
09.00: Best of Frokost
11.00: Novamusikk
16.00: Reservebenken
17.00: Lillesalen konsertserie
18.00: Pils og plater

■ Søndag

01.00: Novanatt
07.00: Tanketog
12.00: Dokunova
12.30: Klagenemnda
14.00: Du skulle ha vært der
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk
17.30: Novamusikk

■ Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Nova Noir
12.00: Det Fiktive Selskab
17.00: Ærlig talt

Plate:

Kaver i poplandskapet

Sannheten sårer

Av: Kaveh

Plateselskap: MER Musikk

Tatt i betraktning at *Sannheten sårer* faktisk er debutskiva til Kaveh, er det ingen tvil om at det er Grünerløkka-gutten som er hiphophåpet her til lands akkurat nå.

Kaveh leverer noen solide raplåter på *Sannheten sårer*. Foreløpig er det et stykke opp til gutta i Karpe Diem, men Kaveh viser at han har potensial og talent, og at han kan rendyrkes som Norges nye favoritt-MC. Det er når han skal være popartist at han virkelig faller igjennom. «Tone Damli», hyllesten til Kavehs favoritt dame, er, foruten tittelsporet, det pinligste som er skjedd norsk hiphop siden Kaveh selv sjekka opp en 15-åring fra scenen på Øyafestivalen i august. Kaveh rapper blant annet at «jeg var 11, og du var vel sånn rundt 16 år» og at «du er en chick jeg aldri klarte å onanere til, for du er altfor fin, selv for fantasien min».

Det er en kjent sak at Kaveh lar seg inspirere av Karpe Diem, og særlig Chirag: «Husker fortsatt jeg gikk rundt og sa at Chirag var min fetter». Man hører særlig på «Minimalt» at Kaveh har tatt mye fra Karpe, og implementert det i sin egen stil. Som lederen av den nye skolen slenger han fornærmelser i alle retninger og til alle gjenger. Selv gamlegutta får høre det, og for eksempel på «Hakke 10» høres Kaveh akkurat så cocky ut som bare en ung MC kan.

Det er også noen virkelige lyspunkter på skiva. Kaveh leverer en solid låt med Yosef fra Madcon på «Shamener». Yosef går for å være en av de virkelig rutinerte rapperne, og han lesser gatekred over hele låta. Også den snart ett år gamle førstesingelen «Snufs», med det noe overraskende Lalla Carlsen-samplet, funker fint midt i alt det nye.

Petter Brønstad
universitas@universitas.no

Dans:

Følelser i sving: *Double Bill* handler om å kommunisere og å ikke kommunisere. Om de møtene vi har, med de som står oss nær, om de vi nettopp har møtt.

Følelser i høyspenn

Double Bill formidler sterke følelser og mørbanker sjela.

I et helt mørkt rom går Daniel Rodrigo Nilsen med en hodelykt rett mot publikum. Ingen tør å puste og publikummerens ansikt blir hvitt av lyset og av spenningen over hva som skal skje. Danseforestillingen *Double bill* er alt annet enn forutsigbar, og stemningen endrer seg raskere enn man rekker å trekke pusten.

Daniel Rodrigo Nilsen, Tony Tran og Hedda Rivrud er utdannet i moderne- og samtidsdans ved Kunsthøgskolen i Oslo. *Double Bill* presenterer to av deres separate prosjekter på én kveld, og sammenslåingen fungerer strålende.

Tran og Rivruds duetter åpner og avslutter forestillingen. De rokker ved noe i oss vi trodde var urørlig. Samtidsdans blir realisme, og ting det er vanskelig å sette ord på forklares gjennom de to dansernes kropp og kommunikasjonen dem imellom. Det gjør fysisk vondt å se lengselen og frustrasjonen til Riverud i hennes forsøk på å få Trans oppmerksomhet og kjærlighet. Riverud har en formidlingsevne av de

sjeldne, med blick og uttrykk som treffer oss rett i hjertet. Det er ikke til å legge skjul på at hun tiltrekker seg mer oppmerksomhet enn partneren sin. Det er rett og slett vanskelig å løsrive blikket fra henne. Samtidig hadde utstrålingen vært lite verdt uten det perfekte og unike språket hun skaper sammen med partneren sin.

«Danseren lykkes virkelig i å få publikum til å kjenne følelsen og angsten av søvnløsheten han forteller oss om»

Nilsen trekker publikum opp på scenen. Han både leker med, og utfordrer dem. Det er et herlig brudd som gir en unik stemning. Danseren lykkes virkelig i å få publikum til å kjenne følelsen og angsten av søvnløsheten han forteller oss om. Når han går av scenen

Double Bill

Av: Daniel Rodrigo, Tran/Rivrud prosjekt

Scene: Scenehuset

Med: Daniel Rodrigo Nilsen, Tony Tran, Hedda Rivrud

Tid: 15.-16.november

og opp trappene bakerst i rommet føler man seg forlatt. Det samme gjør man når Tran og Rivrud avslutter forestillingen. Vi vil ha mer.

Med en til tider krevende forestilling kan det av og til bli utydelig hva danserne ønsker å formidle oss. Samtidig er de vakre scenene der to mennesker møtes gjennkjennelige for de fleste. På sitt beste suger koreografiene deg inn i universet danserne skaper. *Double Bill* handler om å kommunisere og å ikke kommunisere. Om de møtene vi har, med de som står oss nær, om de vi nettopp har møtt. Publikum blir sittende igjen med den samme lengselen som dansene formidler: Et ønske om nærhet.

Maria Terese Kittilsen
maritkit@universitas.no

Sykkel 4x4

Hvor: **Centrum Athletica**

Når: **Fredager kl. 17:00**

Benedicte Tobiassen, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Spinn ditt tunge sinn

Du har kanskje hatt en tøff uke. Kollviegruppa di er teit, du har snart eksamen, du sover dårlig og har lest mindre enn du hadde tenkt. Grunnene er mange. Hodet og kroppen føles tunge, og det siste i hele verden du kunne tenkt deg akkurat nå er å trene. Heldigvis for den umotiverte, finnes det en skikkelig deilig, motive-

rende time hos SiOs treningssentre. 4x4 sykkel er en spinningstime med intervaller. I løpet av de 45 minuttene hjelper instruktøren deg å fokusere på her og nå, og å legge den tunge uka bak deg. Når du er ferdig føles det som om du har vunnet Tour de France. Bare prøv det.

Selvhjelpskurs

Hva: **Coach**

Når: **I eksamens-tiden**

Petter Brønstad, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Aspirerende eksamensangst

Det er lett å sko seg på nervøse studenter med skjøre sinn, det er det flere som har forstått. Noen studenter er faktisk villige til å betale gode penger for å besøke for eksempel Aspiris eksamenskurs. For pengene lærer man skjulte hemmeligheter som «sov godt og mye, prester bedre» og «spis sunt, så får du energi og overskudd».

Eksamen er noe alle studenter må igjennom, og du måtte igjennom eksamen forrige semester også. Bruk tiden på eksamensforberedelser i stedet for å sløse tid på å være bekymret og ta imot meningsløse råd. Tror du ikke forresten professoren din er en bedre underviser enn en BI-student?

Bok:

Sone Zzzzz

Vi får aldri vite hvordan Thomas DeGarves verden utviklet seg til å bli totalovervåket. Det nærmeste vi kommer forklaring får vi av en kollega. «Før fulgte vi eit individ, sa Cemet... og vi grunna det i ein mistanke. No rettar vi blikket mot alt, heile tida. Fordi vi kan det.»

DeGarve er dronepilot, og på jobb sitter han i en underjordisk bunker og overvåker medborgerne sine. Hjemme lever han i stille desperasjon. Han er separert, og dattera hans har forsvunnet sporløst. Av en kollega blir han beskrevet som «en mann som ikke lar seg knekke av noe». Han er sterk og stoisk, av den gamle skolen, en karaktertype som er skildret til det døde tidligere. Forfattere som John Williams og J. M. Coetzee har portrettert denne typen mesterlig, og sammenlignet med disse framstår DeGarve som våt papp.

DeGarve har jobbet i Sone Z i årevis. Her står muren som holder uvelkomne ute – de «kvite skuggane» han ser gjennom dronekameraet. Igjen er romanen sparsommelig med detaljer. Vi får ikke vite hvem som prøver å komme seg inn. På utsiden skulper det vann mot muren og gir assosiasjoner til båtflyktninger som krysser Middelhavet. Mens samfunnet innenfor virker som et klønete bilde av Vesten, med all vår digitale overvåkning og trang til trygghet.

Det er mange svakheter med Øyvind Vågnes sin fjerde roman. Språket er så enkelt at det grenser til det barnslige. Kanskje skal det gjenspeile tankene til den fämalte protagonisten. Eller kanskje skal det symbolisere hans fremmedgjöring fra samfunnet og hans familie. Men setningene på ett, to og tre ord som dominerer teksten oppleves som en tvangströye.

Sone Z

Av: **Øyvind Vågnes**

Forlag: **Tiden**

Den største skuffelsen er likevel at DeGarve ikke reflekterer over de åpenbare moralske problemstillingene han møter i jobben sin. Ikke annet enn helt i overflaten. Hans unnskyldning er like enkel som den er uoriginal. Det er ikke han som tar beslutningene. Det var ikke han som bygde muren, eller la piggråd på toppen. Han bare gjør jobben sin. Hannah Arendts tese om ondskapens banalitet har aldri virket så uinspirert som i DeGarves verden.

Torgeir G. Mortensen
torgeigm@universitas.no

Teater:

Verken eller

Teater-Norge har gledet seg i hjel siden Verk Produksjoner annonserte sin nye forestilling *Paradise Now* tidligere i år. Men der kompaniet har noe så spesielt som appell utenfor det smale Avant garde-miljøet, er det særlig skuffende når de ikke viser hvorfor de fortjener denne anerkjennelsen.

Verk befestet i 2013 sin posisjon som progressive yndlinger da de stakk av med Hedda-prisen for sin «Stalker». Forestillingen var blitt til gjennom

intervjuer med personer som hadde sett Andrej Tarkovsky-filmen med samme navn, og tok utgangspunkt i intervjuobjektens minner av filmen

Også denne gangen står minnene sentralt som tema. Verk har blant annet latt seg inspirere av Louis Malles film *Min middag med André* – en to timer lang, fortrolig samtale mellom to gamle venner på en kafé i New York. I *Paradise Now* tar skuespillerne plass på det hvite gulvet foran publikum. De

forteller hver sine korte historier, som alle på sin måte spiller på en følelse av at det sublime er innenfor rekkevidde; En ung, mannlig au pairs første møte med en fremmed mann, eller en datter som blir introdusert for farens platesamling. Historiene er oppriktige og velfortalte, men de er verken engasjerende eller særlig poetiske. Tidvis beveger henfaller de også til reinspikka klisjéer; «Jeg blir så lei meg når jeg skjønner at jeg aldri kommer til å bo i New York», sier Solveig Laland Mohn, nesten på gråten. Utsagnet er like blodfattig som det er grunt. Her er det ikke noe å ta tak i.

Det er likevel når Verk insisterer på å kombinere historiefor-

Paradise Now

Av: **Verk Produksjoner**

Scene: **Black Box teater**

Med: **Anders Mossling, Salla Hyttinen, Solveig Laland Mohn, Håkon Mathias Vassvik, Signe Becker m. fl.**

Tid: **12. – 23. nov.**

tellingen med en utforskning av det såkalt rituelle teatret at det blir full klinsj. Deres utgangspunkt er teaterfornyere som på 1970-tallet oppsøkte stammeritualer for å finne fram til det «opprinnelige» teateret, faser de ut historiene med kroppsmaling, støy musikk og kontaktimprovisasjon. Seansen tar etter hvert helt over for det verbale språket. Lys, lyd og Signe Beckers videoproeksjoner gir et spektakulært, men litt for organisert kaos til at vi som publikum lar oss rive med.

Teatret har lenge undersøkt seg selv gjennom å iscenesette villskap og transe-tilstander, siden det ble et ideal på 1970-tallet. En forestilling av i dag krever derfor mer enn at man bare sper på med «litt galskap». At Verk ikke stoler nok på seg selv til å la de overtydelige tekstene ligge er synd, og *Paradise Now* framstår mer som en pedagogisk demonstrasjon av en teaterhistorisk epoke enn som noe nytt og utforskende.

Vilde Sagstad Imeland
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender

19 Ons Vin og Vinyl

Mange mener at radio er best i virkeligheten og at rockemusikk er best på vinyl. Overkill gir deg muligheten til å oppleve begge deler. På Radio Nova har Overkill i flere år bidratt til at rockemusikkens tyngre lag har fått spilletid og omtale, metall og dens inspirasjon i omtrent alle former og farger. Vidar, Jonas og Jo Grunde dykker i arkivet og spiller favorittmusikken sin for deg. Ta på bukser som egner seg for blafring og omfavn de raske gitarer og dype basstoner. Ta med godt humør, så lover vi at du skal få høre bare stilig musikk. **Chateau Neuf, 19.00**

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

Frokostdebatt om miljø

Framtiden i våre hender og Norden i fokus inviterer til frokost og debatt om miljøet. I fjor lanserte Nordisk Ministerråd en rapport med formålet å «Förbättra nordiskt beslutsfattande genom att skingra myter om hållbar konsumtion». Rapporter slår fast at det er urealistisk å skape et bærekraftig samfunn med dagens politikk. På dette frokostmøtet presenteres og debatteres denne rapporten for første gang i Norge. Krever påmelding på framtiden.no. **Litteraturhuset, 08.00**

23 Søn Historisk søndag

Innvandring i Norge. Klostermunker, rallarer, arbeidssinnvandrere og asylsøkere. Grete Brochmann, professor i sosiologi ved Universitetet i Oslo, har sammen med Knut Kjeldstadli skrevet bok om innvandring. I boken ser de nærmere på hvem som kom, hvorfor de kom, og hvilken innflytelse de ulike kulturene har hatt på Norge som samfunn. Hvordan har de forskjellige gruppene blitt tatt imot? Hvordan har man håndtert ulike kulturelle konflikter? Brochmann presenterer utfyllende historisk kunnskap, innsiktsfulle analyser og statistikk. **Litteraturhuset, 13.00**

26 Ons Debatt

Er du interessert i debatten som har gått i Morgenbladet denne høsten om de manuelle yrkene? Morgenbladet inviterer til debatt på Håndtverkeren, hvor de blant annet spør om hvem som skal gjøre det manuelle arbeidet i kunnskapssamfunnet? Ser vi ned på manuelt arbeid? Er det flaut å gå i arbeidsklær? Hvordan sikre kvalitet i arbeidslivets førstelinje? Med blant annet kunnskapsminister Torbjørn Rød Isaksen og Jonas Gahr Støre. Møtet arrangeres av Morgenbladet i samarbeid med Polyteknisk Forening. **Håndtverkeren, 18.00**

Gi oss beskjed om arrangementer på epost: **universitas@universitas.no**

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

■ 4 av 10 mener terror-planer bør huskes

Fire av ti studenter mener det fremdeles bør hefte ved en forsker at han planla å sprengre en bombe i Israel på 70-tallet. Det viser en spørreundersøkelse utført av Sentio på oppdrag fra Ad notam og Norsk Studentagitasjon.

– 41 prosent er lite. Det er opplagt at det burde vært 99,9 prosent. Det kan ligge en god del åpenhet og liberale holdninger blant de 36 prosentene som svarte nei, sier Lars Gule.

Gule mener Kunnskapsdepartementet bør komme på banen og gjøre det klart at terrorlefling er uakseptabelt på utdanningsinstitusjonene.

– Røe Isaksen sier dette må være opp til de enkelte institusjonene, men det er en ansvarsfraskrivelse, og det er dumt og feigt. Denne saken bør avgjøres med utgangspunkt i en utredning av et offentlig utvalg, mener den anerkjente islamforskeren.

■ Hiv og hoi, snart er skatten vår

Fra høsten 2015 kan BI-studentene nyte ordentlig kaffe på lærestedet i Nydalen. Da skal nemlig Coca Cola og Starbucks kjempe om de kaffetørstes gunst.

– Ting vil generelt bli bedre når man kan gå til hvem man vil for å gjøre bestillinger. Det

at BI heller ikke vil kreve husleie fra kafédriverne, vil også sørge for å holde prisene nede, forteller Hanne Vetaas i BI Facility and Other Fancy Words in English til en Inside-ingress.

Studentavisen roper halleluja, og gleder seg til å se at serveringseneveldet ved lærestedet endelig står for fall. Nå skal isteden markedskreftene få råde, noe Starbucks gleder seg over.

Professor emeritus i skatterett, Frederik Zimmer, ser også positivt på at BI slipper til Starbucks i sine lokaler.

– Dette er selvfølgelig kun en øvingsoppgave i skatterett. De får selge kaffen sin med en særavtale så de slipper å betale noe for det, slik at studentene skal lære hvordan store selskaper kan sno seg unna å bidra til fellesskapet, forklarer han.

Studentforeningen ved BI (SPYO) jubler om kapp med studentavisen Inside, og gleder seg til endelig å drikke ordentlig kaffe.

– Men synes dere ikke det er litt betenkelig å la skattesnytere som Starbucks få tjene penger på BI-studentenes dårlige kaffesmak?

– Betenkelig? Dette er business, ikke etikk. Det er kun studentpolitikerne på Blindern som bryr seg om at selskaper på lærestedet skal opptre såkalt moralsk. Haha, Blindern altså, svarer SPYO-nestleder Karl Freista Lukka.

StarBUCKS: SPYO-nestleder Karl Freista Lukka mener det er naturlig at Starbucks kommer til BI. – De viser alle studentene at det lønner seg å studere, så vi lettere skal vite hvilke regler vi kan sno oss unna.

Bombesikker: Lars Gule mener at generasjon lydig har noe å lære av ham. – Dere er for servile. En generasjon som ikke er villig til å sprengre ei lita bombe, kommer aldri til å oppnå noe.

Vi spør

av Kristina Holt

Overrasker: Yndlingsfargen til Rasmus Hansson er grønn.

Grønner på

Lover Miljøpartiet de Grønne gull og grønne skoger nå som de er blitt så populære? Vi spør Rasmus Hansson, eneste representant for MDG på Stortinget.

Hallo, snakker jeg med Rasmus Hansson? Ja, det er fra Universitas her. I denne ukas avis kommer det frem at Miljøpartiet de Grønne har fått en kraftig oppslutning hos landets studenter. Hva tror du er grunnen til det?

– Nei, det synes jeg er festlig og eeh, flott i seg selv. Det er særdeles viktig at vi rykker oppover, og det er et godt tegn at studentene tenker på fremtiden.

Er gresset grønnere på deres side?

– Ja, det sier jo seg selv. Gresset blir bokstavelig talt grønnere hvis man stemmer på oss.

Er du grønn av sjalusi for at Arbeiderpartiet (Ap) fortsatt er den soleklare favoritten blant studenter?

– Hehehe, nei slett ikke. Jeg er grønn av selvtilfredshet for at vi klatrer så fort. Ap burde være grønn av skrekk for at vi snart tar dem igjen.

Tror du dere får grønt lys neste valg?

– Ja, det tror jeg. Først i kommunevalget og så ved stortingsvalget.

Dere ønsker å se på mulighetene for å legalisere grønt – er dette grøndig gjennomtenkt?

– Vel, det er litt komplisert. Men hvis du ved grønt refererer til H-ordeet så er det feil. Det er bare et prøveprosjekt for å finne ut av om det er fornuftig å legalisere H-ordeet, eller ikke.

Ok, men hva er yndlingsfargen din da?

– Hehe, ja da kan du gjette tre ganger. Det er jo 1.. 2.. 3 – 5 bokstaver! G-R-Ø-N-N.

Hehe, ok. Men du – vær grønn ærlig: vil du vurdere din stilling?

– Ja, til enhver tid. Gjerne til noen som er grønnere og smartere enn meg.

Den er grønn! Ha en fin dag videre.

kholt@universitas.no

Panto

av Thomas Sørle Hansen

Rebus

av Torill Gaarder

HINT: Jeg leste alle nettavisene istedenfor å lage rebus. Send svaret til hakon.sukuvara@universitas.no
FORRIGE UKES LØSNING: «Men mannen står fortsatt» Mange klarte denne, blant annet Josefine Vassjø og Hanna Giæver. Gratulerer!

UniversitasQuiz

av Anders R. Erikstad, Vegard R. Erikstad og Simen Braaten
Juniornorgesmestre i quiz

- I fjor foregikk sjakk-VM i Chennai, hjembyen til Viswanathan Anand. Frem til 1996 het byen noe annet, noe Anands kallenavn også avslører. Hva?
- Hvis man skriver *Jeg slang forkleet mitt i trynet på kokken*, har man glemt den gamle regelen om at *slenge* bøyes på én måte når det er transitivt, og på en annen måte når det er intransitivt. Hva skulle man egentlig skrevet?
- Hvilket årstall, som bare består av to ulike sifre, ble Georg Sverdrups hus på Blindern ferdigstilt?
- På søndag spilte Italia og Kroatia 1–1 på et fotballstadion i Milano som deles av to klubber og har to navn. Hvilke klubber, og hvilke navn?
- Hvilken kjent kunstner malte bildet *Nattevakten* i 1642?
- I 1923 utga en norsk forfatter, som også skrev *Bør Børson jr*, boken *Den fjerde nattevakt*. Hva het denne kjente Røros-mannen?
- Hva het bandet som hadde en hit med sangen *I'll Be There for You*? Sang er mest kjent fra tv-serien *Friends*?
- Hvilken norsk politiker er aktuell med boken *Mens orkesteret fortsetter å spille*?
- Hvilken grønnsak blir kalt «Nordens appelsin»?
- Hva heter bokseren som blir portrettert av Robert de Niro i filmen *Raging Bull* fra 1980?

1. Madras, tigrer fra Madras
2. Jeg slengte forkleet mitt i trynet på kokken
3. 1999
4. AC Milan og Inter, San Siro og Giuseppe Meazza
5. Rembrandt van Rijn
6. Johan Falkberget
7. The Rembrandts
8. Christian Tybring-Gjedde
9. Kållrot
10. Giacobbe «Jake» LaMotta